

**Predikatie over Zondag 17 H.C.
door eerwaarde heer D.J. van Keulen
Vrije Oud Gereformeerde Gemeente
Aalburg – 29 januari 2012**

Zingen Psalm 30 : 3.

Geloofsbelijdenis: Twaalf Artikelen.

Zingen Avondzang : 7.

Schriftlezing 2 Koningen 13

1 In het drie en twintigste jaar van Joas, den zoon van Aházia, den koning van Juda, werd Jóahaz, de zoon van Jehu, koning over Israël te Samaría en regeerde zeventien jaar.

2 En hij deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN; want hij wandelde na de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed; hij week daarvan niet af.

3 Daarom ontstak des HEEREN toorn tegen Israël, en Hij gaf hen in de hand van Házaël, den koning van Syrië, en in de hand van Benhadad, den zoon van Házaël, al die dagen.

4 Doch Jóahaz bad des HEEREN aangezicht ernstiglijk aan; en de HEERE verhoorde hem, want Hij zag de verdrukking van Israël, dat de koning van Syrië hen verdrukte.

5 (Zo gaf de HEERE Israël een verlosser, dat zij van onder de hand der Syriërs uitkwamen; en de kinderen Israëls woonden in hun tenten als tevoren.

6 Nochtans weken zij niet af van de zonden van het huis van Jeróbeam, die Israël zondigen deed, maar hij wandelde daarin; en het bos bleef ook staan te Samaría.)

7 Want hij had Jóahaz geen volk laten overblijven dan vijftig ruiters en tien wagens en tienduizend voetvolks; want de koning van Syrië had hen omgebracht en had hen dorsende gemaakt als stof.

8 Het overige nu der geschiedenissen van Jóahaz, en al wat hij gedaan heeft, en zijn macht, zijn die niet geschreven in het boek der kronieken der koningen van Israël?

9 En Jóahaz ontsliep met zijn vaders, en zij begroeven hem te Samaría; en Joas, zijn zoon, regeerde in zijn plaats.

10 In het zeven en dertigste jaar van Joas, den koning van Juda, werd Joas, de zoon van Jóahaz, koning over Israël te Samaría en regeerde zestien jaar.

11 En hij deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN; hij week niet af van al de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed, maar hij wandelde daarin.

12 Het overige nu der geschiedenissen van Joas, en al wat hij gedaan heeft, en zijn macht waarmede hij gestreden heeft tegen Amázia, den koning van Juda, zijn die niet geschreven in het boek der kronieken der koningen van Israël?

13 En Joas ontsliep met zijn vaderen, en Jeróbeam zat op zijn troon. En Joas werd begraven te Samaría bij de koningen van Israël.

14 Elísa nu was krank geweest van zijn krankheid van dewelke hij stierf; en Joas, de koning van Israël, was tot hem afgekomen, en had geweend over zijn aangezicht en gezegd: Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiteren.

15 En Elísa zeide tot hem: Neem een boog en pijlen. En hij nam tot zich een boog en pijlen.

16 En hij zeide tot den koning van Israël: Leg uw hand aan den boog. En hij legde zijn hand daaraan ; en Elísa legde zijn handen op des konings handen.

17 En hij zeide: Doe het venster open tegen het oosten. En hij deed het open. Toen zeide Elísa: Schiet. En hij schoot. En hij zeide: Het is een pijl der verlossing des HEEREN, en een pijl der verlossing tegen de Syriërs; want gij zult de Syriërs slaan in Afek tot verdoens toe.

18 Daarna zeide hij: Neem de pijlen. En hij nam ze. Toen zeide hij tot den koning van Israël: Sla tegen de aarde. En hij sloeg driemaal; daarna stond hij stil.

19 Toen werd de man Gods zeer toornig op hem en zeide: Gij zoudt vijf- of zesmaal geslagen hebben; dan zoudt gij de Syriërs tot verdoens toe geslagen hebben; doch nu zult gij de Syriërs driemaal slaan.

20 Daarna stierf Elísa en zij begroeven hem. De benden nu der Moabieten kwamen in het land met het ingaan des jaars.

21 En het geschiedde als zij een man begroeven, dat zij, zie, een bende zagen, zo wierpen zij den man in het graf van Elísa; en toen de man daarin kwam en het gebeente van Elísa aanroerde, werd hij levend en rees op zijn voeten.

22 Házaël nu, de koning van Syrië, verdrukte Israël, al de dagen van Jóahaz.

23 Doch de HEERE was hun genadig en ontfermde Zich hunner en wendde Zich tot hen, om Zijns verbonds wil met Abraham, Izak en Jakob; en Hij wilde hen niet verderven en heeft hen niet verworpen van Zijn aangezicht tot nu toe.

24 En Házaël, de koning van Syrië, stierf; en zijn zoon Benhadad werd koning in zijn plaats.

25 Joas nu, de zoon van Jóahaz, nam de steden weder in, uit de hand van Benhadad, den zoon van Házaël, die hij uit de hand van

Jóahaz, zijn vader, met krijg genomen had; Joas sloeg hem drie-maal en bracht de steden Israëls weder.

Votum.

Gebed.

Zingen Psalm 84 : 1 en 6.

Aan de orde van behandeling in deze middag, gemeente, Zondag 17 van de Heidelberger Catechismus. Daar wordt gevraagd:

45. Vr. Wat nut ons de opstanding van Christus?

Antw. Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding den dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken. Ten andere worden ook wij door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. Ten derde is ons de opstanding van Christus een zeker pand onzer zalige opstanding.

Om naar aanleiding van deze Zondags-afdeling van de Heidelberger met elkaar stil te staan bij drie gedachten, met de hulpe des Heeren en onder de zegen van Gods Heilige Geest.

1^e. Opgestaan als Levensvorst.

2^e. Opgestaan als Middelaar.

3^e. Opgestaan als Onderpand.

Gemeente, wij hebben samen 2 Koningen 13 gelezen. In 2 Koningen 13 wordt ons verteld in welke grote ellende het volk van Israël (moet je nagaan, het uitverkoren bondsvolk) terecht gekomen is. Hoe kan dat nu? Het is nota bene het verbondsvolk. Waarom zegent de Heere ze niet met overvloed? Waarom helpt en ondersteunt de Heere ze niet? Waarom is Hij niet bij ze? Waarom zijn de sluizen des hemels gesloten? Waarom worden ze overgegeven, dat volk Israël, aan de vijanden, de Syriërs, de Moabieten? Waarom toch? Waarom doet God dat?

Misschien maak je ook wel dingen mee in je leven. En hebben al die moeiten en het verdriet je weleens een keer doen roepen: "Waarom toch?" Waarom doet God dat? Ik wou je zo eens vragen: Heb je je daar ook weleens aan bezondigd, dat je God ter verantwoording hebt geroepen? Heb je dat ook weleens gedaan? Dat God het verkeerd deed.

Maar het gaat in dat hoofdstuk, 2 Koningen 13, over koningen, Jehu, Jóahas, en heel die geslachtslijn is een geschiedenis van lange, droevige jaren van zonden, van ongerechtigheid. Die voorgangers

van het volk, die koningen, maar in hen het volk Israël zelf, hebben God, de Verbondsgod, de Springader van het leven verlaten. En mogen we dat vanmiddag eens tegen elkaar zeggen? Zondigen doen we nooit goedkoop. Nooit! Zonde is altijd duur. Zonde is nooit gratis. De Heere bezoekt het. Het wordt in dit hoofdstuk zo getoond. Het volk Israël wordt overgegeven in de handen van de vijanden. De Heere God heeft de bescherming om Israël heen, de betuining weggehaald. En binnen de kortste keren wordt dat hele land overlopen en wordt Israël tot slaaf gemaakt. Maar een verandering komt er niet. Een verbetering treedt er niet op. Het wordt veeleer slechter.

Mensen, de Heere kan je beuken, Hij kan je slaan met harde slagen, pijnlijke slagen, dodelijke slagen zelfs. Maar als Gods Geest er niet in meekomt, zal het geen nut doen.

Nood leert bidden. Ja, dat zal waar zijn. Maar God leert bidden hoor. God doet dat. Nood doet onze natuur openbaar komen. De nood leert vloeken, maar God leert bidden. Weet u, daar gaat het over, of we temidden van alle verdrukking, en moeiten, van de ellende van dit leven weleens een keer uitgedreven zijn geworden naar de troon van de Goddelijke genade. Dat is toch wel een zegen, als het boeltje doodloopt in je leven, als de zaak vastloopt, dat je tegen de muur op loopt, als je niet meer verder kunt en geen weg meer ziet, als het je zwart voor ogen wordt, mensen, als je niet meer weet waar je het zoeken moet en als je als vanzelf naar Boven wordt geleid om tot God te gaan roepen. Je zegt: "Mijn Rechter zeker?" Ja, maar dat volk gaat zijn Rechter om genade bidden. Zo gaat dat.

Weet u, het staat er zomaar ook tussen in dat hoofdstuk, 2 Koningen 13. Er staat in vers 4: "Doch Jóahas bad des HEEREN aangezicht ernstiglijk aan". Weet je wat de verklaarders zeggen? Hij bad wel, maar hij meende het niet. Hij bad met zijn mond en met zijn verstand, maar niet met zijn hart. Het was uiterlijke bekering.

En toch dit wonder. Mag nu daaruit schitteren de getrouwigheid en de barmhartigheid Gods. Mag het daar nu eens uit openbaar komen dat er vanmiddag geen mens de kerk uit hoeft te gaan met de gedachte: "Het is een verloren zaak". Of jezelf? Alsjeblieft! Denk dat maar veel: verloren. Maar bij God vandaan, zul je het nooit denken! Want de Heere betoont het hier: "En de Heere verhoorde hem". Is dat nu niet een voorrecht, al is dat een uiterlijke bekering geweest, al is dat een verstandsgebed geweest, dat de Heere dat verhoord heeft, en dat volk van Israël nog verlichting geschonken heeft. Wat betoont de Heere daarin? Laat ik het zo zeggen. Het kan wezen dat je weleens met een vraag zit. Dat je zegt: "Hoe moet ik nu bekeerd worden?" Dan zijn er mensen die zeggen: "Dan moet je God bidden". En je zegt: "Ja, maar ik kan niet bidden, want mijn hart is er

niet bij". Hier staat het bewijs dat God verstands-gebeden ook verhoort. Hier staat het bewijs dat de Heere het geroep en gekerm hoort. Al kun je je hart er niet bij zetten. Dat kun je ook niet, want je hebt je hart weggegeven aan de duivel. Dat kun je er helemaal niet meer bij zetten. Maar met je verstand kun je bidden. Ja toch zeker! Je kunt toch roepen tot God! De Heere heeft het nier betoond, want Hij hoorde hem. Hij zag de verdrukking van Israël aan, dat de koning van Syrië hen verdrukte. Zo gaf de Heere Israël een verlosser. Een verlosser!

Zo komen we zachtjesaan dichterbij die Catechismuszondag. Hij gaf dat volk een verlosser in Jerobeam de tweede. En onder Jerobeam de tweede mochten de vijanden verslagen worden en weggedreven worden. En dat volk kreeg weer wat levensruimte. Maar weet je waar dat volk die levensruimte nu voor gebruikt heeft? Om nog zwaarder en nog meerder te zondigen. Om God nog dieper te tergen. Om de Heere nog verder tegen zich als een vijand te verkeren. Om door te gaan in het onbekeerde leven.

Mensen, misschien ben je wel ziek, misschien ben je wel oud en gebrekkig, ja, of je ligt in het ziekenhuis, door wat voor omstandigheden dan ook, en dan bid je, genezen worden, opstaan van je bed. Maar waartoe, mensen? Waartoe? Wat zal het doel zijn? Is het om je leven voort te leven en de mens van de ongerechtigheid verder uit te leven? Of is daar nog een mens die zegt: "Het is mij om God begonnen, om God Zelf". Want kijk, weet u, het liep zo droevig af met dat hele volk van Israël. Weet u, geloof overwint de wereld, maar ongeloof en mistrouwen van God en zonde, dat doet verloren gaan. Want dan komt er ineens een koning Joas en die is Elisa nogal genegen. Dat is trouwens ook een voorrecht. Daar in dat zondige Israël heeft God nog een getrouwe wachter gesteld op de muren. Hij heeft Elisa nog gegeven. Die heeft Hij volgegoten met Zijn eigen Woord. Dat is Elisa zo aan het rondstrooien. Overal waar hij komt, daar spreekt hij van het Woord van God. En weet u, nu was Joas wel genegen aan de persoon van Elisa, maar niet aan het woord van Elisa. Nee, het Woord heeft hij wel gehoord, maar dat heeft hij naast zich neergelegd. Hij is er niet door aangegrepen geweest. Misschien heb je ook wel een prediker ergens die je na aan het hart ligt. Maar de inhoud van die woorden, wat gebeurt daar mee eigenlijk? Want weet u wat het enige werk is van een prediker van het Evangelie? Dat is een mens tot God te brengen. Niet tot hemzelf, maar tot God. Daar gaat het over. Want u en ik, mensen, het moet in ons leven gebeuren dat er een ontmoeting met God plaatsgrijpt. En wat gaat de Heere dat betonen aan dat volk, dat dat een ontmoeting van vrede zal zijn. Dat kun je natuurlijk niet geloven. Dat

weet ik wel. Maar het wordt betoond. Want het is Elisa die daar koning Joas de pijlen af laat schieten met zijn hand op de hand van de koning. En bij drie pijlen afgeschoten te hebben, houdt die koning Joas op. Dan gaat Elisa die man bestraffen, want het is een pijl der verlossing geweest. En hij sloeg drie maal. Daarna stond hij stil. Toen werd de man Gods zeer toornig en zeide: "Ge zoudt vijf- of zesmaal geslagen hebben, dan zoudt ge de Syriërs tot verdoens toe geslagen hebben. Doch nu zult gij de Syriërs driemaal slaan". In ongeloof was die koning Joas bij driemaal gestopt, terwijl hij meer pijlen had. Je had... Dat is wat Elisa zegt. Je had een volkomen overwinning over de vijanden kunnen ontvangen, maar je zult het niet ontvangen vanwege je ongeloof.

Weet je hoe dat komt dat het in Nederland stil is? Weet je hoe het komt dat de weken, de maanden, de jaren voorbij gaan, dat het in de gemeenten, waar dan ook in Nederland, stil is van het werk Gods? Weet je hoe het komt dat het stil is in je leven, en dat die zonde niet overwonnen wordt? En dat die vijand niet uitgebannen wordt? Weet je hoe het komt? Ik probeer het je in liefde te zeggen. En het geldt net zo goed voor mezelf, mensen. Het is ons ongeloof! Ik zei het u al: het geloof overwint de wereld. Maar ongeloof breekt alles af. Waar is nog een mens die het van God alleen verwacht? Waar is nog een mens die gedurig is aan de troon van de Goddelijke genade, voor zichzelf, voor de zijnen, voor de kerk, voor Nederland? Moet je eens kijken, mensen, in en om je heen. Wat een puinhoop! Of dacht je dat het goed ging? Het is er nog nooit zo verschrikkelijk aan toe geweest als op dit ogenblik. Nederland begint zo zachtjesaan wel te gelijken op Israël uit dit hoofdstuk. We worden overspoeld door de vijanden. Weet je welke vijanden dat zijn? De duivel zelf, mensen. Die krijgt steeds meer grip in de samenleving, in de kerk, in onze persoonlijke levens, door alle moderne middelen en weet ik het wat. Nou ja, hij gebruikt wat hij gebruiken kan. Maar om onze harten in beslag te nemen. Om ons weg te halen bij de zuiverheid en de waarheid van het Godswoord. Waar wordt ons nog gepredikt, mensen, dat daar een realiteit is, een werkelijkheid van de geestelijke boosheden in de lucht? Waar wordt ons nog gepredikt dat er alleen veiligheid en bescherming is in God? Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.

Het gaat er zo over, mensen, dat we de woorden die ons nog gepredikt worden, zoals Elisa die gepredikt heeft, geloofd worden. "Ja", zeg je, "ik kan niet geloven". Ja, dat klopt. Je kunt alles geloven, behalve wat God zegt. Dat geloof je niet. Wat de duivel zegt, geloof je grif. Wat je eigen boze hart je zegt, dat geloof je ook wel. Maar wat

God zegt! En de roddel van de buren, dat geloof je natuurlijk ook. En de lasterpraat die rondgaat, ook in ons vaderland, op alle terreinen. Die geloven we van harte. Maar het zuivere Godswoord, dat niet te geloven. Het zal tot beschaming wezen.

Maar de Heere gaat betonen, mensen, hoeveel kracht er is in dat Woord van Hem. De Heere gaat het betonen. Want Hij neemt Zijn knecht weg, Elisa. Ja, ook Gods knechten gaan de weg van alles vlees. Gestorven! Zie, Gij hebt mijn dagen een handbreed gesteld. Elisa is gestorven. Maar het was niet zo erg voor Elisa, want hij is opgegaan tot Gods altaren. En weet je waarom het nog meer niet erg was voor Elisa? Hij was weg uit dat Israël van zonden. Hij was weg uit dat land, waar hij zijn rechtvaardige ziel moest kwellen. Hoe kostelijk is in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten. Ja, die man is gestorven en zijn ziel is opgegaan tot God. Zijn lichaam is weggelegd. De dood onderworpen. Ook Elisa. En hij kon zichzelf niet levend maken. Nee, hij lag daar in dat stille graf. En dan gebeurt daar dat aangrijpende, dat wonderlijke. Dat er mensen zijn en die komen om een man te begraven. Dan zien ze de bende der Moabieten komen. En ze schrikken. Dan werpen ze die man met snelheid in het graf van Elisa.

Dat is eigenlijk wonderlijk. Dan kan je zien wat de opbrengst van de zonde is. Dan kan je zien wat het verlaten van God teweeg brengt. Ze schrikken van de Moabieten. En ik hoor de psalmist zeggen: "Met U dring ik door een bende. Met U wel". Maar zonder God, mensen, ben je nog bang voor een vlieg en voor een mug, bij wijze van spreken.

Ze schrikken voor de Moabieten. Maar God gaat spreken. God gaat spreken! "Waarom schrik je nu van mensen? Ik ben toch de levende God! Ik ben toch de God die in de weg van Mijn Woord die God ben Die genade en ere geef!" Want zodra dat lichaam van die dode man de beenderen van Elisa aanroert, wordt hij levend. En hij rees over-eind. En die man is naar zijn vrienden toe gekomen. Moet je je voorstellen wat dat geweest is! Gemeend te hebben dat die man gestorven was, en nu leeft hij weer. Hoe is dat gekomen? Hij heeft die beenderen, zomaar die botten, die dode, bewegingloze botten van de man Gods aangeraakt.

Weet je wat Kohlbrugge zegt? Daar sluit ik mij bij aan. Dat geef ik je door. Kohlbrugge zegt: "Zoals de beenderen van Elisa, de man Gods, het middel waren, waarvan God Zich bediende om een dode man levend te maken, zo is het Woord des Heeren, dat op de kansel ligt, het Woord dat de Heere als een middel gebruikt om dode zondaren tot het leven te brengen". Tot het leven! Nou, dan zijn we op de beste plek vanmiddag. Is 't niet?! Dan zijn we goed af, want

het Woord van God is er nog. Je zegt: “Ja, dat ligt in alle kerken”. Soms zelfs dicht geslagen in een kluis. Dat is waar. Maar zoals de Heere Zijn almachtige kracht aan dat wonder daar in Israël gepaard heeft, zo is het vandaag diezelfde almachtige kracht dat een mens wordt levend gemaakt onder de bediening van het Woord. De Heere heeft het hier betoond aan Israël, in dat levend maken van die man: “Keert toch weder tot Mij”. Mensen, dat wordt ons vanmiddag nog voorgesteld. Want het moet er op aan komen dat we met God gemeenschap hebben. Anders zal dat Woord eeuwig tegen ons getuigen. Dan zal dat Woord ons nog aanklagen, en ons geweten zal het toestemmen en beamen: “Het is waar, ik heb het Woord des Heeren veracht”. Nu, mensen, nu is het nog de dag der zaligheid. Nu wordt het u nog toegeroepen. Want het komt er op aan dat we dat Woord van God leren eten en drinken. Dat dat ons vermaak is. Dat in dat Woord van God de Heere Zijn hart verklaart en Zichzelve aan ons openbaart. Dat dat Woord van God ons betoont het levend geworden, het vlees geworden Woord. Dat dat Woord ons doet eten van de Borg en van de Middelaar, van de Heere Jezus Christus Zelve.

Wat de Catechismus vraagt: “Wat ‘nut’ ons de opstanding van Christus?” Waarom staat daar het woordje “nut”? Wel, ik schat dat je tussen de middag allemaal gegeten hebt. Waarom doe je dat eigenlijk? Ja, er zijn mensen die er van houden. Die er heel erg van houden. Die heb je. Maar we zullen allemaal móeten eten. Hoe vaak zeggen we het niet, als iemand ziek is: “Ja, hij eet ook al niet meer”. Dan zal het wel snel gaan. Eten! Wat nut ons het voedsel? Dat is toch de belangrijkste vraag waar het bij eten over gaat! Daar krijgen we kracht uit. Daar krijgen we sterkte uit. Daar krijgen we weer dat uit wat nodig is om te leven. Wat heeft het voedsel u voor nut gedaan? Nou ja, zeg je, dat ik nog op mijn benen kan staan, dat ik nog gezond ben, dat ik me nog vrij kan bewegen, dat ik mijn werk nog kan doen, dat ik op deze zondag nog in de kerk kan wezen. Daar ontvang ik de krachten voor. Uit dat voedsel.

Nou, dan vraagt de Catechismus: “Wat nut ons de opstanding van Christus?”

Ik wou je een vraag stellen. Heb je weleens een keer iets daarvan gegeten? Heb je ook zo’n ziel die gesterkt moet worden met hemelse spijs? Heeft de opstanding van Christus u al nuttigheid gedaan? Ja, het is een krachtbron in zichzelf. Jazeker. Maar je weet het toch met mij mee wel? Je kunt langs de etalage lopen en de kostelijkste maaltijden zien. Maar ja, zolang ze daar staan, heb je er geen nuttigheid van. Je kunt er naar staren. Je kunt er een genoeg in hebben hoe mooi het er uit ziet, en de gedachte hoe lekker dat wezen

zal. Maar als je het niet werkelijk in je mond steekt, dan heb je er niets aan.

Mensen, je kunt Christus beschouwen op allerlei manieren. Je kunt over Hem theologiseren, redeneren. Je kunt je gedachten er over laten gaan, boeken verslinden. Maar als je Hem niet werkelijk opeet (laat ik het nu zo eens zeggen), als Hij geen waarlijk spijs en waarlijk drank voor je geworden is, dan heb je er geen nuttigheid van. Want als er staat “wat nut ons”, dan zijn dat mensen die de eerste stukken van de Catechismus ook al meegemaakt hebben. Ze zijn niet zomaar plompverloren in Zondag 17 terecht gekomen. Welnee! Ze zijn door de ellende heengevoerd naar Zondag 7 toe, naar het geloof toe, naar het ware zaligmakende geloof toe. En wat is dat voor een geloof? Dat ware zaligmakende geloof is het geloof dat zich uitstrekt naar Christus alleen. Dat is het geloof wat het er om te doen is de vrede met God te smaken. Hoor je dat? Smaken doe je niet met je oren. Dat weet je. Dat doe je met je mond en met je tong. Om te smaken en te proeven dat de Heere goedertieren is. Dat doet de Heere in Christus, als Hij het verbroken lichaam van Zijn Zoon en het vergoten bloed van Zijn Zoon uitdeelt en tot spijsz schenkt aan hongerige en dorstige zielen. Ik wou je eens vragen: Ken je iets van die maaltijd? Ken je iets van die liefdesdis des Heeren? Heeft de Heere je al eens aan Zijn tafel gehaald? Heeft de Heere al eens een keer werkelijk je ziel verkwikt met dat hemelse manna dat bij Hem vandaan gekomen is, waar Hij Zijn Goddelijk hart in geopenbaard en verklaard heeft? Kent u de Heere Jezus Christus? Dat is de vraag die van belang is. Kent u Hem werkelijk? Is Hij uw leven? Want als u Hem niet kent, als Hij uw leven niet is, het doet u geen nut, maar het doet u onnut. Het zal tegen u getuigen. Ook Zijn opstanding zal een aanklacht voor u wezen als u verloren moet gaan in uw vijandschap tegen God.

Kent u Hem? En als er een mens is die zegt: “Ja, ik mag Hem kennen”. En een ander mens zegt: “Ik begeer er naar Hem te kennen”. En een volgende zegt: “Ik zoek het wel, ja, maar ik weet eigenlijk niet waar”. En er is nog een ander die zegt: “Nou, nee, je doet me er geen genoegen mee”. Mag ik u eens wat zeggen? Zomaar, want weet u, de Heere wil dat door de bediening van Zijn Woord heen de Goddelijke liefde klinkt. Daar gaat het toch over! Want wat is het nu je eigenlijk wat je verbreekt? Is dat de slaande wet? Of is dat de liefde? Het is de liefde toch die verbreekt! Mag ik het u eens zo zeggen? De Heere in de hemel heeft Zijn Zoon gegeven, dat een ieder die tot Hem komt niet uitgeworpen zal worden. De Heere maakt arm en Hij maakt rijk. De Heere heeft een weg uitgedacht om een zondaar tot de vrede met Hem te brengen. De Heere heeft het goedge-

dacht je in te leiden in de diepte van je ellende. Laten we maar zeggen, dat je jezelf bij die Israëlieten kunt zetten. Dat je niet meer boven dat volk uit kunt komen. Zulke mensen. En het behaagt de Heere om in de diepte van je ellende Zijn Woord te laten klinken. Want je bent toch in de kerk! En dat Woord veroordeelt je. Je bent Adam. Je bent Ikabod. Je bent een eerrover Gods. Het behaagt de Heere om de rekening van je schuld en zonden bij je thuis te brengen. Het behaagt de Heere om je in de benauwdheid te voeren. Het wordt krap. Hoe kan ik dat nu met woorden vatten? Laat ik het maar vragen gewoon. Heb je zo'n tijd in je leven gekend, dat alles er aan ging, dat alles door de mangel ging, dat de Heere je uitkneep, je fijn duwde, dat Hij je met Paulus mee je van de hoogte van je paard af wierp, dat je in het stof kwam, dat je sterven moest. Ben je al eens verloren gegaan? Moest je al eens een keer naar de hel? Je zegt: "Niet van die enge woorden hoor". Jawel, dat doe ik toch. Moest je al eens een keer naar de hel? Was de hemel weleens een keer voor je dicht? Eerder dacht je: "Ik kan me altijd nog bekeren. Het kan altijd nog". Maar toen kon het niet meer. Is zalig worden weleens de onmogelijkste onmogelijkheid geweest? Ben je weleens een hope-loos mens geweest? Kon je het wel uitschreeuwen van ellende? En wat was je grootste ellende? Je zegt: "Ik moest op mezelf wijzen: eigen schuld, eigen schuld". God, de Springader van het leven, verlaten. Heeft de Heere al eens alles van je afgepeld? Alles waar je op leunde en steunde. En heeft Hij je naakt aan de dijk gezet? Eindelijk! Eindelijk! Heeft Hij je in de rechtszaal gehaald? "Kom, laat ons te samen rechten". En je moest komen, want op Zijn stem moet je komen. En wat gebeurde er? Je hoofd boog en de angsten van de dood, de benauwdheid van de hel hadden je omringd. Of niet? Dat loopt fout. God moet aan Zijn eer komen, dus ik moet sterven. De scheur van de verdoemenis ging in je ziel klinken. Of niet? "Kom, laat ons te samen rechten". Openbaar komen voor de Rechter van hemel en aarde. En dan? Daar heb je het ogenblik. Nee, ik kan het gewoon niet zeggen, maar ik moet het gewoon zeggen hoe het is. Dan moet je God tegen komen. En God zegt: "Al waren je zonden als scharlaken, al waren ze rood als karmozijn, Ik zal ze wit maken als wol en sneeuw". In de put en op de hoogte. Dat is het eigenlijk. In de put en op de hoogte. Ter helle nederdalen en op een rotssteen gezet. Omkomen en leven. Stikken en ademhalen. En dan zoeken. Zoeken om het Woord te vinden, wat daar nu bij past. Mensen, je moet er van weten, een dodelijkst tijdsgewricht, waar de scharnieren pijnlijk in elkaar gaan lopen. Je moet er van weten dat je omkomt, verloren gaat onder God, opdat God aan Zijn eer zou komen. En je moet er van weten, wil het wel met je zijn voor tijd en

eeuwigheid, dat God in die benauwde ure Zijn lieve..., laat ik het zo zeggen, Zijn lichte Heere Jezus heeft geschonken in de nacht. Je moet er van weten. Is het kruis in je leven opgericht? Is de vreemde ruil daar geweest? Heeft God vrede met je gemaakt in het aangezicht van de Heere Jezus Christus? Heb je weleens gehuppeld van zielevreugd? Reken er op, mensen, toen Christen aan de voet van Golgotha's kruis kwam en die last, waar hij onder gebukt ging, van hem af viel, reken er op dat die man gehuppeld heeft, gehuppeld van zielevreugd, gehuppeld in de Heere. Zijn hart heeft gejuicht, heeft God gelooft. Zijn hart is opgesprongen van vreugde in de Heere. Mensen, het ademde alles vrede. Heb je het meegemaakt? Je had er nog nooit op gelet, en nu hoorde je opeens dat vogeltje zingen en het was vrede, en je zag die bloem en het was vrede, en je zag het voedsel in je huis en het was vrede, en je zag de lucht en het was vrede. En het Woord sprak van vrede. En je las alleen maar vrede. "Ik zal niet meer op u toornen en Ik zal niet meer op u schelden", omdat God tot je gesproken had, waar je lag te sterven in je bloed. "Leef!", zeg Ik je, "ja, leef!" God heeft de deur geopend en het is alles licht geworden. Ja toch! Echt hoor, het gaat door de donkerste nacht. Mensen, die benauwdheid is niet uit te zeggen, waar het door heen gaat. Maar waarom gaat het nu door de donkerste nacht? Opdat de dag, waarin de Zonne der gerechtigheid schijnt, op het helderst wezen zal. Opdat het grote voorrecht te dieper en te inniger gesmaakt zal worden, dat de Heere een welbehagen heeft, om Jezus' wille, in mensenkinderen.

En weet u, ja, dan denk je in die dagen misschien wel dat je al een heel eind bent enzo. Dan wandel je in de eerste liefde. Dan is alles goed. Maar dan gaat de Heere je afbreken. Waarom? Opdat je meer zou leren van Zijn Zoon. Opdat je meer zo leren van Hem, de drie-enige God Zelf. Opdat je meer geleid zou worden, meer geoefend zou worden. Waar ben je achter gekomen in de voortgang van het leven? Nou, zeg je, in het eerste kon ik me wel herkennen in het volk van Israël. Maar vandaag eigenlijk nog steeds. En vandaag nog veel vuiler en walgelijker dan in het begin, omdat er meer geopenbaard is van de vuilheid van mijn bestaan, omdat ik dieper ingeleid ben in de verborgenheden van dat afvallige, zondige wezen van mij. Word je slechter? Dat is wel een goeie vraag. Word je slechter? Knapt het niet op, maar knapt het af? Gaat het neerwaarts? Begint zo zachtjesaan alle hoop op jezelf je te ontvallen? Kun je niet meer geloven? Kun je niet meer heilig leven? Kun je niet meer op God vertrouwen en hopen? Kun je het zelf niet meer zien? Nou, dan ben je een gelukkig mens. Eindelijk! Want een mens in het natuurlijke leven die zegt: "Ik kan het zelf wel. Ik heb geen voedsel nodig". Die

sterft binnen de kortste keren. Ja toch zeker. Maar die het niet meer kan en die de toevlucht neemt tot het voedsel, die zal nieuwe krachten ontvangen. Die het nu niet meer kan en de toevlucht neemt tot het voedsel, tot het ware Brood des levens, tot Christus, die zal nieuwe krachten ontvangen.

Hij is opgestaan, de Levensvorst. Wat nut ons de opstanding van Christus? Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen. De dood! Waar kijk je nu nog tegen aan? Zeg het eens. Waar kijk je tegen aan? "O man, dat stervensuur! O man, als ik toch sterven ga, hoe zal dat wezen? Dat kan mij zo benauwen".

Mijn grootmoeder lag op d'r sterfbed. En weet je, ze heeft geleefd en ze is gestorven met Psalm 39: "En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop is op U". En op haar uiterste, daar klaagde ze aan mijn moeder: "Zo benauwd, zo benauwd". Als de duivel een weinig vrij spel krijgt, als de dood je gaat tegen grijnzen, als de kolken en de stromen van de doodsijdaan hoorbaar en voelbaar zijn, mensen, waar is dan je kracht? Het is alleen in Hem gelegen. Hij heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen!

Wij zijn allen de dood onderworpen. Wij kunnen de dood niet overwinnen. Wij moeten daar onder zijn en daar onder blijven. Maar Hij heeft de dood overwonnen. Ja, Hij heeft gehangen aan dat vloekhout der schande, en Hij heeft gezegd: "Het is volbracht". En Hij heeft Zijn geest in de handen van de Vader bevolen, en Hij het hoofd gebogende hebbende, gaf Hij de geest. Hij is gestorven. Hij is in het graf gelegd. En de duivel heeft gelachen! Eindelijk, eindelijk is Hij mee in die gang der eeuwen. Eindelijk is Hij gestorven. Eindelijk heb ik de enige Weg van redding en behoud voor mensenkinderen ook de dood in weten te jagen. Maar, mensen, wat heeft de duivel gevloekt toen Hij is opgestaan. Toen de steen werd afgewenteld, toen bleek dat Hij de Levensvorst is. Dat Hij de dood heeft overwonnen. Dat Hij wel onder de dood geweest is, maar uit die dood is uitgebroken. Dat Hij onder de dood geweest is, niet voor Zichzelf, maar voor de Zijnen. En dat Hij uitgebroken is uit de dood, ook niet voor Zichzelve, maar ook voor de Zijnen. Als Hij het alles voor Zichzelf gedaan had, dan was Hij wel in de hemel gebleven, of niet?, in het eeuwige leven. Maar Hij heeft dat alles willen doen als Borg, en als Middelaar heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen.

En nu vraag ik u: Wat zoekt ge nu de Levende bij de doden? Gestorven om onze zonden, opgewekt om onze rechtvaardigmaking. Wat zoekt ge de Levende bij de doden? Hij leeft! En waar hebben de discipelen en de eerste christenen elkaar mee vertroost? De Heere is waarlijk opgestaan.

Ik heb al heel wat visite gehad, maar er is er nog nooit één zo binnen gekomen. En trouwens, ik heb het ook nog nooit ergens gedaan. Maar dat deden de eerste christenen wel: "De Heere is waarlijk opgestaan".

Wat doet dat nu met je, als dat tegen je gezegd wordt? Als dat naar het Woord van God gesproken wordt: "De Heere is waarlijk opgestaan". En dat niet alleen. Hij heeft betoond dat Hij voor de Zijnen opgestaan is. En Hij is van Simon gezien. Hij is gezien. Hij is werkelijk, tastbaar opgestaan. Want Hij heeft Zich vertoond aan Zijn discipelen. En zo is het de Heere Jezus Die Zich tot op de dag vandaag vertoont aan Zijn Kerk. Hij is het Die Zichzelve openbaart als de Levensvorst. Hij is de enige Oplossing voor een mens die de dood in zich omdraagt, die over de dood niet meer uit kan komen. Hij is de enige Oplossing voor mensenkinderen. Want er staat: "Hij heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken".

Die Levensvorst is ook de Middelaar Gods en der mensen. En juist in en na Zijn opstanding toont Hij Zijn Middelaarswerk. Want in het graf liggende, betaalde Hij voor Zijn volk, maar kon Hij niet toeschikken aan Zijn volk. Maar nu Hij opgestaan is, nu is het dat Hij gaven uitdeelt tot der mensen troost.

Weet u wat die Levensvorst doet? Weet u wat die opgestane Heere Jezus doet? Die spijzigt zielen met Zijn eigen verbroken lichaam en met Zijn eigen vergoten bloed. Nou, daar stukt je verstand toch! Die levende Jezus voedt met de dode Jezus. Zo ongeveer. Zijn eigen lichaam en bloed geeft Hij tot spijs en drank voor Zijn Kerk. En het is die Heere Jezus, als Middelaar Gods en der mensen, Die dat verworven heeft door Zijn dood, en dat Hij in Zijn opstanding en in Zijn leven dat wondere werk deelachtig maakt. Weet je wat dat is, deelachtig maken? Er in laten delen. Weet je wel, dat kun je weleens zien. Dan zit je op een mooie zomerdag, dan zie je daar een moeder zitten op een bankje. Die moeder heeft een appel, die heeft ze geschild en daar zit ze van te eten. Dan komt daar een kind van haar, die wil ook. Ze neemt dat kind op schoot en ze snijdt een stukje voor dat kind af. Dat kind deelt mee.

Mijn ziel is als een gespeend kind in mij. Ben je zo ook bij de Heere aanhoudende? Om zegen. Ja, laat ik toch maar zo plat zeggen. Om ook een hapje. Ook wat. Om deelachtig gemaakt te zijn. Om er in te mogen delen. Om dat wat Hij gegeven heeft tot onderhouding, tot levendmaking en tot onderhouding van Zijn Kerk, om ook zelf daar bij te mogen horen.

Zo ge niet wordt als een kind. Daar heb je het. Een afhankelijk kind. Een vragend kind. Een rechtenloos kind. En toch, kinderen worden verzadigd met het goede van Zijn woning.

De gerechtigheid die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken. “Ja”, zeg je, “dat is natuurlijk in ’t begin, als een mens van dood levend gemaakt wordt. Dat is natuurlijk het eerste, als je uit Adam wordt afgesne-den en in Christus wordt ingelijfd. Ja, dan is het natuurlijk dat Hij die gerechtigheid deelachtig maakt”. Dat is waar. Ja, daar gebeurt het. Dan is Christus je leven en je ademhaling. Maar ik wou je eens vragen: Ben je al een eindje op weg? En waar is nu je leven in eigenlijk? Kun je het weer stellen met de omstandigheden, met gevoelens, met vrome gedachten en een beetje werken ofzo? Of ben je elke dag begerig naar het voedsel? Zit je elke dag te wachten om opnieuw de verworven gerechtigheid toegeschikt te krijgen? Of heb je niet elke dag verzoening nodig? Kun je het zonder een dagelijkse bekering stellen eigenlijk? Moet de Heere het niet opnieuw vlak maken, elke dag weer? Zie je niet steeds aan het eind van de dag een berg van zonden en ongerechtigheid? Valt het bij u niet tegen? Weet je waarom de Heere het laat tegenvallen in het leven van Zijn Kerk? Opdat je alle hoop op jezelf zou verliezen, en opdat je alleen nog hopen zou op Hem, Die je enige Hoop is.

Dan zegt de Schrift, de apostel ergens: “In de hope des eeuwigen levens”. Jazeker, want deze hoop is een hoop van eeuwig leven, omdat Hij opgestaan is en eeuwig leeft. En Hij Die eeuwig leeft, Die laat Zijn Kerk hier leven. Hij is hun Ademtocht. Hij is het Bloed dat door hun aderen stroomt. Hij is de Kracht Die hun hart laat kloppen. Hij is hun Bestaan nog.

Ja, niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij. Dat is het eigenlijk. En weer, want dat moet je gewoon niet meer vergeten en daar moet je jezelf bij kunnen rekenen, wil het wel zijn. Woont Kohlbrugge hier? Nee, Kohlbrugge dood, maar Christus leeft in mij. Dat! Mensen, we moeten weer terug naar die kracht, de kracht van de Reformatie. Dit is het waar het over loopt: dat Hij alleen nog ons leven is. Ten andere worden wij ook door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. Zalig is de mens die het niet meer van zichzelf verwacht, maar die het van Hem alleen verwacht. Want in de Heere zult gij kloeke daden doen.

Opgewekt tot een nieuw leven. Weet je wat dat is? Dat is een afsterven van de oude mens en een opstanding van de nieuwe mens. Ja, dat afsterven gaat het leven lang door. Dat is het afsterven van de oude mens die met Christus in het graf gelegd is. En dat opstaan van de nieuwe mens, dat gaat ook het leven lang door. Want dat is

het nieuwe leven dat Hij verworven heeft in Zijn opstanding. En daar, daar Thuis gekomen, daar zal dat oude werkelijk voorbij gegaan zijn en het nieuwe totaal gekomen zijn.

Maar door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. Ja, een nieuw leven wat ik niet maken kan, maar Hij is het Die de gerechtigheid deelachtig maakt, en Hij is het Die gezegd heeft: "Ik ga heen, want zo Ik niet heen ga, zo kan de Trooster niet komen". Maar de Trooster is gekomen. En al Gods volk wordt bedeed met de gave des Heiligen Geestes. En de gave des Heiligen Geest laat je naar binnen kijken en naar Boven kijken. Naar binnen kijken ga je walgen. Want Hij maakt je in eigen ogen een steeds groter zondaar. En Hij doet je naar Boven kijken om het alleen nog van Hem te verwachten. En Hij is het Die je leidt. Zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God. Ja toch!

Ja, dat is Zijn wil, Zijn weg te gehoorzamen. En waar gebeurt dat eigenlijk, dat gehoorzamen? Dat gebeurt in het hart. Met de handen zo weinig, met de voeten zo weinig, met de ogen zo weinig. Maar met het hart. Het goede dat ik wil, dat doe ik niet, en het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. Dat is die strijd. Die strijd. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam der zonde en des doods?

Moet je ook verlost worden? Wordt dat ook benauwder, knijpend, erger? Mensen, dat walgen gaat ver. Dat gaat diep. Dat je jezelf moet bespuwen. Dat je amper nog de straat op durft, bij wijze van spreken. Dat je zegt: "Iedereen kan het aan mijn voorhoofd zien, ik ben de grootste der zondaren, de minste van al de heiligen. Ik ben zo'n verschrikkelijk mens. Het beest huist in mij". Een onvernunftig beest bij God te wezen. Dat!

Maar het nieuwe leven dat God gemaakt heeft, dat breekt dwars door dat oude bestaan van ons heen. En weet u, het is een zware strijd in het leven van Gods Kerk. En je voelt het soms. Hoeveel van de vaders zijn er niet geweest die als het ware werkelijk op dat slagveld waren, waar de duivel en de geesten Gods streden met elkander. Je voelt het zowat. Maar Christus is opgestaan. Daarom zeggen wij u: Jezus Christus Triomfator. Waar het tegen valt aan eigen kant. Waar het slechter gaat met jezelf. Hij heeft toch overwonnen. Hij heeft overwonnen, opgewekt tot een nieuw leven. Hij plant dat nieuwe, dat uit Hem komt, in de mens. Hij is het Die de gave, de heerlijke gave des Heiligen Geestes schenkt. Hij is het ook Die niet alleen in dit leven zorgt, maar Die klaar maakt om straks naar Huis te gaan, Boven te komen in de gewesten van de eeu-wige vreugde.

Wat nut ons de opstanding van Christus? Mensen, heb je nu elke dag een opgestane Heere Jezus Christus nodig? Als je jezelf weer

ziet liggen in een graf van zonden, als je jezelf weer als een dode moet wegzetten, als je je ziel bij het leven niet kan houden: "Mijn hart roept uit tot God, Die leeft, en aan mijn ziel het leven geeft". Ja toch zeker? Is dat je ademtocht?

Weet u, eigenlijk moet het geloofsleven heel eenvoudig worden. De Heere Jezus zei het Zelf: "Eén ding is nodig". Weet je wat het geloofsleven in de beoefening is? Dat is Jakob bij Pniël. Dat is het eigenlijk. Geslagen aan de heup en hangen aan de Borg. Dat is het. Dat is alles. Maar dat vind je veel te simpel en dat vind je veel te eenvoudig. Dat wil je niet. Je wilt werken. Je wilt je een beetje opknappen en je wilt het beter doen. Maar dit is het: niets van jezelf verwachten, maar hangen aan Hem. En dan de grootste en de rijkste zegeningen en gaven ontvangen uit het heiligdom. En de zon rees hem op. Dan moet je verminkt door het leven heen. Maar dat geeft niets. De volmaaktheid wacht. En dan gaat de Heere je nog verder verminken. Want als je oog je ergert, druk het uit. En als je hand je ergert, houw hem af. Maar dat geeft niets. Het is beter verminkt in te gaan in het leven, dan twee handen of twee ogen hebbende, eeuwig te zijn in het vuur. Het is veel beter. Want het gaat naar beter, het gaat naar het beste toe.

Maar we moeten eerst een versje zingen, Psalm 27 vers 7.

*Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven
Mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou,
Mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed, gebleven?
Ik was vergaan in al mijn smart en rouw.
Wacht op den HEER', godvruchte schaar, houd moed;
Hij is getrouw, de bron van alle goed;
Zo daalt Zijn kracht op u in zwakheid neer;
Wacht dan, ja, wacht; verlaat u op den HEER'.*

Zo daalt Zijn kracht op u in zwakheid neer. Ja, als ik zwak ben, dan ben ik machtig. Als ik sterk ben in mijzelf, dan word ik net als dat volk van Israël. Maar weet u wat nu de hoop van Gods volk is? De hoop is dit, dat de Naam HEERE geschreven is met vijf hoofdletters. De Verbondsgod Die nimmer varen laat de werken van Zijn handen. Hij is de Verbondsgod, de Getrouwe. Ik zal zijn Die ik zijn zal. God kan niet liegen. Mensen, als Hij je van vrede gesproken heeft, dan is voor eeuwig de oorlog weggegaan.

Ik kan het niet geloven, zeg je. Niet alleen mijn zwakheid, maar ook mijn zonden, mijn aanklevend verderf en de slaande hand Gods. Want zondigen is niet goedkoop. De slaande hand Gods. Nou, laat

ik het nu eens zo vragen: Heb je de roede weleens gekust? Ben je weleens dankbaar geweest dat God je nog slaat? Naar Hem toe. Om je te louteren. Om je te oefenen. Is dat gebed weleens bij je: "Zie of er bij mij een schadelijke weg is, en leidt Gij mij op de eeuwige weg".

Ja, de Heere heeft Israël bezocht met plagen. Maar waartoe? Tot hun nut. Tot hun bekering. Kohlbrugge zegt: "Het is toch niet zo'n best teken als de Heere je zomaar laat gaan". Als Hij je zoveel voorspoed doet genieten, dat je nooit eens een tik krijgt. Het is niet zo'n best teken als de Heere je niet klaar maakt om te zuchten om heil en om vergeving. Het is niet zo'n best teken, want het is te vrezen dat God je opeens laat wegzakken in de eeuwige nacht.

Moeten we dan bidden om ellende? Nee, je moet bidden om God. Je moet bidden om vergeving, om schuldverzoening. Je moet smeken om de Borg. Je moet aanhouden aan de troon der genade, om geestelijke zegening.

Ja, we worden door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. Weet je waar dat nieuwe leven zich afspeelt? Veelal op de knieën. Daarzo! Heb je ook een binnenkamer? Want weet je wat op de knieën gebeurt? Daar gaat God Zijn hart verklaren. Niet als we hoog staan met onszelf. Daar niet. Dan niet. Dan gaat de storm er over. Dan laat de Heere het onweren en bliksemen. Dan is daar het geweld. Maar daar, mensen... Ja, dat is ook al niet in woorden te vatten. Maar daar in die diepte, in die verootmoediging, daar is het God Die dat suizen doet horen, die zachte stilte. Ja, hoe moet je het nu zeggen? Laat ik het zo zeggen: Daar waar wij niets zijn en Hij alles, daar laat de Heere beleven het vriendelijk mededogen, het erbarmen van Zijn Vaderhart. Daar! En, mensen, dat is zo zoet, dat is zo heerlijk. Dan ga je die tekst verstaan: "Mijn last is licht en Mijn juk is zacht". Dat wordt daar beleefd, in de diepte van het wegzetten en het wegcijferen van onszelf, en het aanbidden van God en Zijn Goddelijke deugden, in het beleven van de Goddelijke genade in Christus. En daar is de voorsmaak van de eeuwige vreugde. Weet u, vraag het een kind van God: Wat zijn je beste tijden? Nou, zeggen ze, het zijn er niet zoveel, maar mijn beste tijden zijn die ogenblikken dat ik gemeenschap met God heb geoefend. De dagen der donkerheid zijn veel. Maar dat zijn mijn slechtste tijden. Ik heb in de wereld geademd, de zonden aangegrepen en aan het hart geduwd. Ik meende me er in te vermaken, maar het zijn mijn slechtste tijden geweest. Er kwam een donkere wolk over mijn ziel. Het werd nacht in mijn bestaan. God hield Zijn aangezicht terug. De gemeenschap werd niet beleefd. Het was alles oorlog weer. Maar die ogenblikken... Weet je hoe het eigenlijk zit? We zijn nu toch met elkaar aan

het praten. Weet je hoe het eigenlijk zit? Die ogenblikken dat je jezelf weer eens een keer mag uitleveren. Dat je ten bloede toe hebt tegengestaan. Als je je mag uitleveren aan God. Daar is het aangenaam. Daar! En daar heb je nuttigheid, ook van de opstanding van Christus. Want dan gaat de levende Borg en Middelaar je van Zijn eigen lichaam en bloed meedelen. Bij vernieuwing ook hoor! Daar moet al het volk van God... Ja, dan hebben wij het over beginnend en doorgeleid. Maar goed, daar heeft God het niet over. Het is dood of levend. Dat is het, simpel. Dood of levend. En of je nu een zuigeling bent of een volwassene in de genade, daar moeten we elkaar tegen komen, aan de troon van de genade, aan de voet van Golgotha's kruis, waar de Heere vrede maakt en van vrede spreekt. En waar de Heere gaven tot der mensen troost uitdeelt. Rijken worden ledig heengezonden, maar armen met goederen vervuld. En die armen, die hier in de armoede lopen, die hebben van die beste ogenblikken meegemaakt. En weet je wat die beste ogenblikken doen? Die doen verlangen! Als ja naar een lang leven op aarde verlangt, dat is niet zo'n best teken. Nee, niet zo best. Maar als het verlangen om bij God te wezen je weleens een ogenblik bezet. Kijk, daar gaat het over. Dat je nu in die ontmoetingen met God Zelve uitzielt naar de volkomen verlossing, als dat zwakke, dat zondige voor eeuwig mag zijn afgelegd, en je zonder verschrikken God zal mogen zien, en Hem al de hulde en al de eer toe mag brengen die Hij zo waard is. Je zegt: "Geloof je dat nu zelf?" Wat? "Er staat toch geen mens op uit het graf. Moet je kijken op al die begraafplaatsen! En Elisa, ja eigenlijk, zijn beenderen werden aangeraakt door een dode man, en hij leefde weer. Maar Elisa ligt nog net zo in zijn graf. Die leeft toch ook niet meer?" Maar de Catechismus leert ons: Ten derde is ons de opstanding van Christus een zeker pand onzer zalige opstanding. Want ook dat heeft Christus niet voor Zichzelve gedaan, maar in Zijn opstanding... Nee, laat ik bij het begin beginnen. In Zijn sterven, in Zijn graf en in Zijn opstanding heeft Hij Zijn Kerk meegevoerd. En Hij wordt genoemd "de oudste Broeder". Ja, het Hoofd is reeds Boven. Het lichaam zal ook volgen. De opstanding van Christus een zeker pand. Ja, en maar verzekeringen afsluiten. Die kunnen je voor een poosje hier helpen misschien. Het kost een hoop geld en misschien heb je er nut van. Wie weet! Wie weet! Maar dit is een verzekering, een zeker pand, een vastigheid. Waarom is de zekerheid zo vast, mensen? Nou, omdat Hij is opgestaan en ten hemel is gevaren, en gezeten is ter rechterhand Gods des Vaders. Daarom! En alles wat in de hemel is, dat is veilig bewaard. Of niet? Daar kan de duivel niet meer bij. Daar kan de zonde niet meer bij. Daar kan de wereld niet meer bij. Dat bewaart de Hee-

re Zelf. En Hij heeft meegenomen naar de hemel de zaligheid van Zijn Kerk. En Hij zal zorg dragen dat Zijn Kerk ook zalig zal worden. "Ik ga heen om u plaats te bereiden. In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen, anderszins zou Ik het u gezegd hebben". Zo is Christus ten hemel gevaren, als een zeker pand, als een onderpand, als een vastheid, als een zekerheid onzer zalige opstanding. Ja, er breekt een dag aan, dan zal ook dat gebeente van Elisa weer tot leven komen. Dan zullen al Gods kinderen uit de graven en uit de zeeën, en overal waar ze liggen; die verbrand zijn op de brandstapels, ze zullen weer opgewekt worden, om eeuwig, naar ziel en lichaam beide, bij God gesteld te worden. Ja, weet u, ik ben onder ds. Kok opgegroeid. Dat zult u nu wel weten. Op zijn graf staat het zo schoon: "In de verwachting..." Moet je nagaan, er ligt een dood mens! "In de verwachting van het eeuwige leven en de opstanding des vleses". In de verwachting! Heb je nu ook zo'n verwachting? Heb je weleens een keer de spijs van Christus' opstanding mogen smaken, temidden van de dood en de donkerheid van het overgebleven bederf? Dat het je deed uitzien om bij de Heere te mogen zijn. Om eeuwig Thuis te mogen komen. Heb je je weleens verbaasd over die zaligheid, dat de Heere hier op deze wereld, die in het boze ligt, die vervloekt is om onze zonden, zondaren trekt uit de duister tot Zijn eeuwig, wonderbaar licht? Maar bovendien ze ook nog bij Hem brengt in de eeuwige zaligheid.

"Ik kan er nooit komen", zeg je. "Ik kan er nooit komen, die trap is te hoog". Maar de Heere Jezus heeft gezegd: "Mij is gegeven, alle macht, in de hemel en op de aarde". Mij! Niet aan ons hoor. Hem! En Hij Die alle macht heeft in de hemel en op aarde, Hij is ook machtig om uw ziel en lichaam beide te bewaren tot op de dag van Christus' wederkomst. Hij is ook machtig om uw ziel en lichaam beide tot in alle eeuwigheid bij Hem te zetten in de gewesten van de eeuwige vreugde.

Christus is de enige hoop. En de weg om met Hem verenigd te zijn, dat is dat ware, zaligmakende geloof, wat daar op de knieën beleefd wordt. En het geloof gaat over in aanschouwen. En de hoop wordt vervuld. Maar de liefde zal blijven. Welke liefde? Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Gods Kerk wordt geregeerd door de Levensvorst. Dagelijks sterven. Maar wat hindert het! Christus leeft in mij. Gods Kerk smaakt de vrede met God door het bloed van het Nieuwe Testament. En als het toegediend wordt telkens opnieuw. Het volk van God zal eeuwig met Hem leven, en... heersen. Ook nog. En heersen. Met Hem op de troon. Jazeker! Dat is Elisa's hoop geweest. Moet je nagaan, in dat hele Israël, die koningen zijn gestorven, die Joas, die Jóahaz, die Jehu, ze zijn allemaal gestorven.

Waar zijn ze gebleven? Verdwenen zijn ze in het graf, en straks eeuwig weg. Maar Elisa... Misschien hebben ze hem wel uitgela-
chen. Maar die man is Thuis gekomen. En straks zal de Heere ook
zijn lichaam uit het graf ophalen.

Mensen, wat een hoop voor de Kerk in de opstanding van Christus.
Wat een hoop voor het volk van God, die hopeloos zijn in zichzelf.
Wat een hoop geeft Hij bij Zichzelf vandaan, Die hun Hope is.
En nu dit: Gelooft ge dit en leeft ge hier uit?

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 19 : 7

*Weerhoud, o Heer', Uw knecht,
Dat hij zijn hart niet hecht
Aan dwaze hovaardij;
Heerst die in mij niet meer,
Dan leef ik tot Uw eer,
Van grote zonden vrij.
Laat U mijn tong en mond,
En 's harten diepste grond
Toch welbehaaglijk wezen,
O HEER', Die mij verblijdt,
Mijn rots en Losser zijt,
Dan heb ik niets te vrezen.*

Zegenbede.